

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
S S 0 0 2 G	M 1 0 0	2 0 1 9 - 0 3 - 1 5
Kursnamn	Svenska som andraspråk GR (A), Svensk grammatik i ett två...	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Sundsvall	
Termin	V19	
Ämne	Svenska som andraspråk	

MITTUNIVERSITETET
Institutionen för humaniora
och samhällsvetenskap
 Elzbieta Strzelecka
 010 142 81 75

Svenska som andraspråk GR (A)
 Svensk grammatik i ett tvärspråkligt perspektiv, A2
 7,5 hp
 OMTENTAMEN
Den 15 mars 2019 kl. 8–13.

Tentamen består av två delar. Den första omfattar huvudsakligen morfologi och semantik, den andra syntax och ordföljd. Skrivningen ger maximalt 100 poäng fördelade på 50 poäng per del. För ett godkänt resultat krävs minst 64 % på varje del, dvs. minst 32 poäng. Vid underkänt på en av delarna tenteras endast denna om. Tentamen omfattar 18 frågor (12 sidor).

Försök att svara utförligt, men ändå kortfattat på frågorna. OBS! Vid bedömningen tar vi hänsyn till hur väl och språkriktigt svaren är formulerade. **Skriv INTE på baksidorna! Använd vid behov lösa blad.**

LYCKA TILL!

Arbetstext

Nedanstående textavsnitt, hädanefter kallat "arbetstexten" ska du använda dig av när du ger exempel (där det efterfrågas). Texten är hämtad ur boken "Konsten att vara snäll" av Stefan Einhorn (2005 s. 98–99). På provets sista sida finns denna text en gång till. Riv gärna loss den sidan så att du kan titta på den samtidigt som du gör provet.

- 1 Lönar det sig att vara snäll?
 Inte sällan har jag i samband med föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken att världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är att den huvudsakligen är god, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda. Det räcker med att titta på nyheter-
 5 na för att få den snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont. Men å andra sidan vilket nyhetsvärde ligger i att:
 - Familjen Pettersson har fått sitt tredje välskapta barn.
 - Fru Sjögren efter att ha fallit och brutit lårbenshalsen under en skogspromenad blivit räddad av en skidåkare som lyckligtvis tagit en kvällstur.
- 10 • Michael Svensson efter intensiva studier kommit in på den utbildning han har sökt
 • Herr Törngrens son har löst det banklån som annars hade tvingat pappan att lämna sin lägenhet och flytta ett äldreboende i en annan stad.
 Det är inte så märkligt att vi kan få en skev bild av verkligheten med det fokus som ofta läggs på det som är negativt i tillvaron. Vi kan uppröras över att människor blir nerslagna på tunnelbanan i
 15 Stockholm men vi kan också häpna över att i den trängsel som uppstår i rusningstid lyckas de allra allra flesta människor samarbeta och vara vänliga mot varandra och *inte* råka i gräl. Många andra djurarter skulle aldrig klara av att umgås så tätt in på varandra utan ständiga aggressionsutbrott.
 Min uppfattning är att de allra flesta människor vill varandra väl i de allra flesta situationer. Om man ägnar en dag åt att studera människor omkring sig blir det tydligt. Människor talar vänligt med
 20 varandra, hjälper varandra när en olycka inträffar, ingriper mot det som de uppfattar som fel. Visst kan vi få se exempel på motsatsen. Varje människa är kapabel till såväl goda som onda handlingar. Men de ondskefulla och illvilliga gärningarna är betydligt färre än de goda.

1. Språk kan delas in i *analytiska* och *syntetiska*. Förklara vad dessa språkdrag innebär. (4 p)
Ge exempel på vardera draget i det svenska språket.

2. Med vilka regler skulle du förklara pluralböjningen av följande substantiv? OBS!
Skriv pluralformen! (2 p)

tunnelbana

utbrott

tanke

skogs promenad

3. Förklara och illustrera med exempel, gärna från arbetstexten (4 p)
- a) skillnaden mellan adjektiv och particip.

b) skillnaden mellan homonymi och synonymi.

4. Är nedanstående verb regelbundna eller oregelbundna? Beskriv verbens böjningsmönster och ange vad som särskiljer verbtypen. Ange verbens tema och beskriv gruppens egenskaper efter varje verb. Ge minst ett exempel till på verb som tillhör samma konjugation. (4 p)

uppfattar

höra

5. I textudraget nedan finns flera verb. Sortera samtliga verb i grupper av finita (presens, preteritum, imperativ) och infinita (infinitiv, supinum, particip). (4 p)

Det räcker med att titta på nyheterna för att få den snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont. Men å andra sidan vilket nyhetsvärde ligger i att familjen Pettersson har fått sitt tredje välskapta barn.

finita verb: _____

infinita verb: _____

6. Visa hur följande ord är uppbyggda. Benämnn varje morfem. Använd gärna trädidiagram. (6 p)
(Dela upp ordet i morfem, notera under varje rotmorfem vilken ordklass det tillhör och vid varje avledningsmorfem om det är ett prefix eller ett suffix, ange tydligt om det rör sig om en avledning eller en sammansättning. Markera även böjningsmorfem.)

n y h e t s v ä r d e

s k o g s p r o m e n a d e n

s a m a r b e t a r

t y d l i g t

7. Vilka grundläggande tempus finns det i svenskan? Vad heter tempusformerna och vilka två system brukar de indelas i? Exemplifiera med hjälp av verbet *ta*. (OBS! infinitiv och imperativ är ej tempusformer.) (4 p)

8. Skriv följande ord, tagna ur arbetstexten, i den form som anges. (4 p)

<i>ägna</i>	supinum	
<i>skev</i>	obestämd form neutrum	
<i>snäll</i>	komparativ	
<i>människa</i>	bestämd form pluralis, genitiv	

9. Konstruera fullständiga meningar där ordet *så* (3 p)

- a) är en konjunktion
- b) är ett verb
- c) är ett adverb (pronomen).

10. a) Ange vilken ordklass de fetstilta orden i texten nedan tillhör. (Som ordklassbeteckning räknas: substantiv, adjektiv, pronomen, artikel, räkneord, verb, particip, adverb, (10 p) verbpartikel, preposition, konjunktion, subjunktion, infinitivmärke, interjektion.)

1 **Inte** sällan har jag i samband med föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken att världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är att den huvudsakligen är god, men **att** det finns en allmän utbredd fokusering på det onda. Det räcker med **att** titta på nyheterna för att få **den** 5 snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont.

inte (rad 1) _____ att (rad 3) _____
i (rad 1) _____ att (rad 4) _____
fått (rad 1) _____ den (rad 4) _____

b) Precisera det ovan understrukna substantivet *föreläsningar* beträffande genus, numerus, species och kasus

genus: _____ numerus _____

species... _____ kasus _____

c) Ange tempus för de understrukna verbfraserna *har fått höra* och *sker*.

d) Ange vilken sorts fraser följande uttryck utgör

på detta sätt _____

min uppfattning _____

11. Ge belägg på följande ord/fraser ur arbetstexten på s. 1. Ange ett (och endast ett) exempel på varje förekomst och den rad där det förekommer. (5 p)

a). Ett personligt pronomen. _____

b) Ett particip. _____

c). Ett hjälpverb. _____

d). En obestämd artikel _____

e) Ett adverb _____

12. Ta ut primära satsdelar i nedanstående meningar. När du har fått in alla ord i någon satsdel behöver du **inte** gå vidare och analysera inne i satsdelarna. Använd följande termer: subjekt, predikat, objekt (direkt, indirekt), predikativ, adverbial (rums-, tids-, satsadverbial osv.). Använd inga förkortningar. (7 p)

a) *Herr Törngrens son har löst det banklån som annars hade tvingat pappan att lämna sin lägenhet och flytta ett äldreboende i en annan stad.*

a) *Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt.*

b) *Människor talar vänligt med varandra, hjälper varandra när en olycka inträffar, ingriper mot det som de uppfattar som fel.*

c) *Visst kan vi få se exempel på motsatsen.*

13. Ange satsdelsbeteckning för nedanstående led ur arbetstexten.

(4 p)

a. *det* (rad 1) _____

b. *huvudsakligen* (rad 3) _____

c. *av en skidåkare som lyckligtvis tagit en kvällstur* (rad 9) _____

d. *när en olycka inträffar* (rad 19) _____

14. Välj en aktiv sats ur arbetstexten och gör om den så att det blir en passiv sats.
Förklara sedan i vilka syften man brukar använda passiva konstruktioner.

(2 p)

15. a) Stryk under samtliga bisatser i nedanstående text., förstagradsbisatser med ett enkelt streck, andragsbissats med dubbelt streck osv. Stryk under alla ord som hör till respektive bisats. OBS! Poängavdrag ges för understruken, felaktigt klassificerade strukturer.

b) Ringa in alla huvudsatser med omvänd ordföljd.

Vilket nyhetsvärde ligger i att familjen Pettersson har fått sitt tredje välskapta barn? [...]

Det är inte så märkligt att vi kan få en skev bild av verkligheten med det fokus som ofta läggs på det som är negativt i tillvaron. Vi kan uppröras över att människor blir nerslagna på tunnelbanan i Stockholm men vi kan också häpna över att i den trängsel som uppstår i rusningstid lyckas de allra allra flesta människor samarbeta och vara vänliga mot varandra och inte råka i gräl. Många andra djurarter skulle aldrig klara av att umgås så tätt inpå varandra utan ständiga aggressionsutbrott.

Min uppfattning är att de allra flesta människor vill varandra väl i de allra flesta situationer. Om man ägnar en dag åt att studera människor omkring sig blir det tydligt. Visst kan vi få se exempel på motsatsen.

